

24. 3. 2022

**BOJAN
ILKOSKI**
violina / violin

DINO IMERI
klavir / piano

Mednarodni glasbeni cikel
Festivala Ljubljana 2021/2022
*International Music Cycle of the
Ljubljana Festival 2021/2022*

Viteška dvorana Križank, Cerkev sv. Frančiška Asiškega
in Slovenska filharmonija / *Knights' Hall, Križanke,
Church of St. Francis of Assisi and Slovenian Philharmonic*

14. 10. 2021 – 8. 4. 2022

Program finančno omogočata / *The programme is supported by:*

Mestna občina
Ljubljana

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Četrtek, 24. marca 2022, ob 19.00
Thursday, 24 March 2022, at 7.00 pm
Viteška dvorana / *Knights' Hall, Križanke*

12. koncert mednarodnega glasbenega cikla
12th Concert of the International Music Cycle

BOJAN ILKOSKI
violina / violin

DINO IMERI
klavir / piano

Na sporedu / *Programme:*

L. Boulanger: Nokturno / *Nocturne*

C. Debussy: La plus que lente, L. 121

M. Ravel: Sonata za violino in klavir št. 2 v G-duru, M. 77
Violin Sonata No. 2 in G major, M. 77
I. Allegretto
II. Blues
III. Perpetuum mobile

M. Ravel: Skladba v obliki habanere / *Pièce en forme de
Habanera*

M. Ravel: Tzigane

K. Petrovski, prir. / arr. D. Imeri: Plesna fantazija / *Dance Fantasy*

D. Imeri Ilkoska: Korenine / *Roots*
[posvečeno Bojanu Ilkoskemu / *dedicated to Bojan Ilkoski*]

Življenje francoske skladateljice **Lili Boulanger (1893–1918)** je bilo od otroštva zaznamovano z zdravstvenimi težavami. Kljub kratki dobi ustvarjanja je zapustila zanimiv, povečini vokalno-instrumentalni opus. Izobraževala se je pod mentorstvom starejše sestre Nadie, skladateljice in pozneje znamenite mentorice številnim glasbenikom, in Gabriela Fauréja ter leta 1913 kot prva ženska prejela rimsko nagrado za kompozicijo. Nežni **Nokturno** je napisala leta 1911, stara 18 let. Tihi vstop klavirja pretanjeno ustvari mirno večerno vzdušje; nadalje je klavir harmonska ter ritmična podpora violini, ki zasanjano, božajoče, ponekod pa tudi intenzivno hrepeneče poje v dolgih spevnih linijah.

Program se nadaljuje v šarmu francoske zvočne prosojnosti, in sicer s skladbo pred 160 leti rojenega **Clauda Debussyja (1862–1918)**. Pri ustvarjanju je pogosto črpal navdih zunaj glasbe; bil je zvedav raziskovalec novih poti – v harmoniji, zvočni barvi, orkestraciji, fraziranju, formi ..., ne nazadnje v evokaciji občutkov v glasbi. Naslova izvirno za klavir napisanega dela **La plus que lente** ne gre razumeti v smislu velevanja interpretacije tempa ("bolj kakor počasi"), kajti skladatelj namiguje na v Franciji priljubljeni počasni valček (*Valse lente*). Kompozicijo krojijo spevnost, fluidnost in mehko (navkljub kromatiki in številnim nerazrešenim disonancam), rubato ter melanholičen podton.

Mojster zvočnih barv je bil tudi **Maurice Ravel (1875–1935)**, ki je svojo glasbeno radovednost razmahnil še na področje jaza pod vplivom ameriškega glasbenega sveta. Ravelovi novi vzgibi se zrcalijo tudi v **Sonati za violino in klavir v G-duru**, ki je nastajala s prekinitvami med letoma 1923-27. *Allegretto* začenja klavir, ki v enoglasni liniji pokljuje svojo glasbeno pot, zdi se v fantazijski svobodi in z občutki lirične zasanjanosti. Drugi stavek *Blues* s sinkopiranim ritmom, glissandi in vrsto drugimi prvini kaže na jazzovski vpliv. Virtuozni sklepni stavek *Perpetuum mobile* s prizvokom hudomušnosti prinaša violinistu razne izzive v urnem tempu.

Francoz Ravel se je pri ustvarjanju nekajkrat oprl na vznemirljiv in barvit španski glasbeni idiom. Bil mu je blizu, saj ga je mati baskovskega rodu s španskimi koreninami, ki je odraščala v Madridu, v otroštvu us-pavala pojoč španske pesmi. Ravel se je s špansko glasbeno kulturo srečal tudi prek Albeniza, Turine, De Falle, Saraseteja, Viñesa in drugih glasbenih umetnikov v Parizu; leta 1923 pa je bil ob svojem prvem obisku Madrida očaran tudi nad špansko deželo. Njegova **Skladba v obliki habanere** se navdihuje pri španskem plesu habanera, ki izvira s Kube. Njegov značilni ritem že uvodoma poda klavir, kompozicija pa se razvija v čutni ekspresivnosti, subtilni melodiki fraz, ki jih mestoma pestrijo zahtevni tehnični elementi.

Skladbo **Tzigane** pa je Ravel napisal pod vtisom melodij ciganskega izvora, ki jih je leta 1922 menda na skladateljjevo željo od večera do zgodnjih jutranjih ur izvajala madžarska violinistka Jelly d'Arányi. Dve leti pozneje je napisal koncertno rapsodijo *Tzigane* za violino in klavir in jo istega leta 1924 še orkestral v različico za violino in orkester. Začne se z dolgim, deklamatornim violinskim solom, ekspresivno

kadenco po domala celotnem violinskem ambitusu, in se nadaljuje v zvočno barviti, strastni navezi violine in klavirja, ki razgrneta vznemirljiva čustva, razigrane [plesne] ritme in ambiciozne tehnične prvine vse do zmagovitega bravuroznega zaključka.

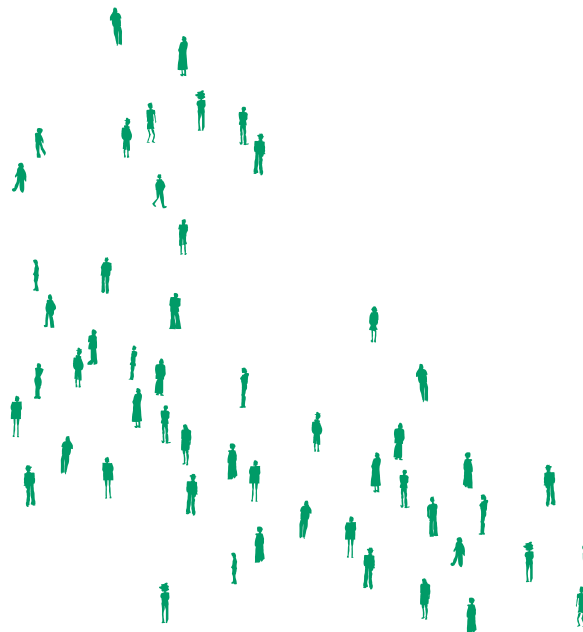
Spored zaokroža glasba makedonskega duha. Prav tako virtuozna, a povsem drugačnega karakterja kot Ravelova skladba je **Plesna fantazija** [izvorno v makedonščini *Igraorna fantazija*]. V motoriki ritma makedonskega skupinskega plesa [oro] v hitrem tempu razgrne kromatiko, ritmiko in ognjevitost makedonske glasbene tradicije. Skladbo, navdano z makedonsko folkloro, je za harmoniko napisal sloviti makedonski harmonikar, skladatelj, aranžer in producent **Kočo Petrovski (1926–1988)**; nocoj jo bo slišati v priredbi **Damirja Imerija**.

Dijana Imeri Ilkoska (1988) je nadobudna makedonska dirigentka, ki sodeluje z Makedonsko filharmonijo, orkestrom Makedonske opere in baleta, Bolgarskim radijskim simfoničnim orkestrom in zborom, Dubrovniškim simfoničnim orkestrom ... V Skopju je diplomirala iz orkestrskega in zborovskega dirigiranja, glasbene teorije in pedagogike v razredu Sashe Nikolovski-Gujmarja, magistrirala pa v razredu Borjana Caneva leta 2018. Leta 2020 je ustvarila skladbo **Korenine**, o kateri je zapisala: "Je poskus vrnitve k lastnim glasbenim koreninam, kar se kaže v temi, utemeljeni na makedonskem ljudskem motivu, ki mi je zelo blizu. Zamisel je predstavljena skozi prizmo sodobnega glasbenega jezika, ki ga uporabljam danes. Dolgo sem premišljevala, kako razviti ljudsko pesem – za mešani pevski zbor, veliko instrumentalno zasedbo ali za violino in klavir. Slednjo končno različico sem posvetila svojemu bratu Bojanu Ilkoskemu."

Helena Filipčič Gardina

Bojan Ilkoski se je začel učiti violino pri sedmih letih na SMBEC Ilija Nikolovski-Luj v Skopju. Njegov prvi stik z instrumentom je potekal pod budnim očesom prof. R. Dimitrieva, diplomiral pa je na Fakulteti za glasbeno umetnost Skopje v razredu prof. O. Kondratenka. Ilkoski je uspešno nastopil na solističnih koncertih v Makedoniji, Srbiji, na Hrvaškem, v Bolgariji in Romuniji. Nastopil je tudi z Makedonsko filharmonijo, Simfoničnim orkestrom FMU ter Komornim orkestrom solistov FMU. Mladi violinist je leta 2009 izvedel svoj prvi solistični recital v galeriji Daut Pašin hamama. Je član Komornega orkestra Jeunesses Musicales Macedonia, v katerem je imel priložnost sodelovati z umetniki, kot so Gabriel Kameda, Miša Katz, Saša Nikolovski-Gjumar, Dijana Ilkoski, Kokan Dimuševski in drugi. Nastopil je na festivalih Ohridsko poletje, Bitolsko poletje, Interfest in Skopsko poletje. Ilkoski je od pred kratkim član Makedonske filharmonije in Orkestra produkcijske hiše FAME'S. V uspešni karieri je prejel tudi številne mednarodne nagrade.

Dino Imeri je izvrsten makedonski pianist in skladatelj. Prepoznan je po delu v klasični glasbi in tudi vrsti drugih žanrov. Na nastopih s Strasbourško, Makedonsko, Sofijsko filharmonijo, Simfoničnim orkestrom FMU, Orkestrom Makedonske opere in baleta ter Komornim orkestrom JMM je bil deležen izjemnega sprejema pri občinstvu in kritikih. Izvajal je recitale na številnih prestižnih evropskih prizoriščih in festivalih, kot so dvorana Vatroslava Lisinskega v Zagrebu [Hrvaška], dvorec Esterházy v Železnem [Avstrija], Lisztzentrum v Raidingu [Avstrija], festival Piano Plage v Ouistrehamu [Francija], Ohridsko poletje, Skopsko poletje, Interfest Bitola itd. Sodeloval je z vodilnimi glasbeniki, kot so dirigenti Najden Todorov, Emil Tabakov, Saša Nikolovski Gjumar, Borjan Canev, Dijana Imeri Ilkoska, Josep Vicent, pevci Ana in Igor Durlovski, Blagoj Nacoski, Libuse Santorisova, Aleksej Šapovalov, Luigi Schifano, Biljana Josifov, instrumentalisti Vlatko Stefanovski, Adi Imeri, Bojan Ilkoski, Marija Vrškova in drugi. Za svoje humanitarno delo je prejel nagrado matere Tereze v Skopju, za glasbene dosežke pa nagrado Fundacije Tomislava Zografskega, nagrado virtuosi ter številne druge državne in mednarodne nagrade. Od leta 2019 je izredni profesor (docent) na Fakulteti za glasbeno umetnost v Skopju, kjer poučuje klavir, komorno glasbo ter klavir v kontekstu in spremljavi.

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED

29. 3. 2022 ob 19.00 / at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

13. koncert Mednarodnega glasbenega cikla Mladi virtuosi
13th Concert of the International Music Cycle Young Virtuosi

LUKA MITEV, fagot / bassoon

Sae Lee, klavir / piano

Gost / Guest: **Mihael Mitev**, fagot / bassoon

Na sporedu / Programme:

A. Tansman, Z. Šesták, C. Saint-Saëns, W. A. Mozart

Glavni sponzor /
General sponsor:

Glavni medijski sponzor /
General media sponsor:

DELO

Sponzor / Sponsor:

V sodelovanju z /
In collaboration with:

TETA FRIDA
Irenevtek zornice

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, marec / March 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic
Director, Honorary member of the European Festivals Association
Glasbena producentka / Music producer:

BRINA NATAŠA ZUPANČIČ

Tonski mojster / Sound design: **MATJAŽ MASTNAK**

Asistenta / Assistants: **MATJAŽ ŠERCELJ & MARTIN FLORJANČIČ**

Besedila / Texts: **HELENA FILIPČIČ GARDINA**

Prevod / Translation: **AMIDAS, d.o.o.**

Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d.o.o.**

ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana